

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 decembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecători - Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev, Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti,
a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate împotriva sentinței
Judecătoriai Hîncești din 04 aprilie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel
Chișinău din 17 mai 2013 de inculpații

Deviza Sergiu Sergiu, născut la 15 ianuarie 1983,
originar și domiciliat în or.Hîncești, str.Chișinăului 17/1,
ap.310,

Hîncu Nicolae Chiril, născut la 19 noiembrie 1960,
originar și domiciliat în or.Hîncești, str.Gheorghe Asachi
6/2

și

Ursu Radu Gheorghe, născut la 31 octombrie 1979,
originar și domiciliat în or.Hîncești, str.Chișinăului 10,
ap.13.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 01.12.2011 pînă la 04.04.2012,
instanța de apel de la 21.05.2012 pînă la 17.05.2013,
instanța de recurs de la 17.09.2013 pînă la 03.12.2013.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat: inculpații Deviza Sergiu, Hîncu Nicolae și Ursu Radu.

Avocatul Șura Mihail și inculpații au susținut recursurile solicitînd admiterea lor
în sensul declarat.

Procurorul Crijanovschi Sergiu s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor
declarate, ca fiind neîntemeiate.

Colegiul penal lărgit asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Hîncești din 04 aprilie 2012, au fost condamnați:
- **Deviza Sergiu** în baza art.328 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități
convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe termen de 2
ani și în baza art.309¹ alin.(3) lit.c) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de
dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe termen de 3 ani. În baza art.84, 87 Cod
penal, a fost dispusă executarea pedepselor cu închisoare și amenda, de sine stătător. În
baza art.84 alin.(2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al
pedepselor complementare, i-a fost stabilită pedeapsa complementară definitivă sub
formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 4 ani. În

temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

- **Hîncu Nicolae și Ursu Radu** în baza art.309¹ alin.(3) lit.c) Cod penal, la câte 5 ani închisoare, fiecare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art.90 Cod penal, pe un termen de probă de câte 4 ani, fiecare.

Prin aceeași sentință a mai fost condamnat Ioniță Mihail, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Deviza Sergiu, deținînd în baza ordinului MAI nr.182 ef. din 11.05.2011 funcția de ofițer operativ de sector al Secției de Poliție al or.Hîncești a CPR Hîncești și fiind astfel, conform prevederilor art.123 alin.(1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art.24 alin.(2) din Constituție, art.1, art.2 pct.2), 4), art.12 pct.1), art.1-1, art.15 din Legea R.Moldova nr.416-XII din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, Hotărîrea Guvernului R.Moldova nr.481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa de post a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decît pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile R.Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a comis infracțiune în următoarele circumstanțe:

La 12 iulie 2011, Deviza Sergiu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturile și atribuțiile acordate prin lege, profitînd de funcția sa autoritară, neavînd spre examinare nici un caz de sustragere pe ascuns a obiectelor metalice, pe la ora 20.15, l-a reținut pe Marian Ion, transportîndu-l cu automobilul lui Ioniță Mihail, de model „Rover”, cu n/î străine, la marginea or.Hîncești, privîndu-l ilegal de libertate pînă la orele 22.15, fără a întocmi careva documente sau acțiuni procesuale. În rezultatul acțiunilor ilegale ale lui Deviza Sergiu, manifestate prin prejudicierea imaginii poliției ca organ de drept al autorităților publice, chemat să apere, pe baza respectării stricte a legilor, viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime, au fost cauzate daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și daune morale în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale părții vătămate Marian Ion.

2.1. Ulterior, în aceeași zi, Deviza Sergiu, după ce ilegal l-a reținut pe cet.Marian Ion, de comun acord și împreună cu Hîncu Nicolae, Ursu Radu și Ioniță Mihail, cu automobilul celui din urmă de model „Rover”, cu n/î străine, l-au transportat pe Marian Ion la marginea or.Hîncești, pe drumul ce mărginește str.A.Lăpușneanu de pădurea din apropiere, avînd scopul de a obține de la acesta informații și mărturisiri privitor la săvîrșirea unui presupus furt de obiecte din metal, l-au numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, care îi înjoseau onoarea și demnitatea și l-au supus acțiunilor de violență psihică și fizică, manifestate prin aplicarea multiplelor lovituri cu mîinile și picioarele în diferite părți ale corpului, plasarea forțată lîngă roțile din fața automobilului și amenințarea că va fi călcat cu automobilul dacă nu va recunoaște comiterea furtului obiectelor metalice, acțiuni ilegale, care în comun au durat de la orele 21.00 pînă la orele 22.15.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul M.Șura în numele inculpaților, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpaților S.Deviza, N.Hîncu și R.Ursu, pe motiv că prima instanță urma să aprecieze critic declarațiile părții vătămate I.Marian și ale martorului A.Bolgari, care poartă un caracter subiectiv cu scop de răzbunare pe colaboratorul de poliție S.Deviza, care sînt contradictorii și nu puteau fi puse la baza sentinței de condamnare; acuzarea nu a prezentat în instanța de judecată probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar fi constatat vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunilor imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2013, a fost respins, ca nefondat apelul avocatului M.Șura în numele inculpaților, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpaților S.Deviza, N.Hîncu și R.Ursu în săvîrșirea infracțiunilor imputate, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar și cercetate în ședințele de judecată, și anume declarațiile părții vătămate I.Marian, a martorilor A.Bolgari, S.Vizir, A.Zotov, V.Marian, cît și materialele dosarului - raportul de expertiză medico-legală nr.153/D din 21.07.2011, conform căruia lui I.Marian i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de escoriații a regiunii temporale stîngi, gîtului pe dreapta, echimoze a feței pe stînga, a cotului mîinii drepte, cutiei toracice pe stînga, regiunii lombare; rapotul de expertiză psihiatrică nr.563 „a” din 24.10.2011, potrivit căruia cet.I.Marian este responsabil și capabil să relateze faptele de tortură asupra sa.

La fel, instanța a conchis că afirmațiile avocatului cu privire la încadrarea juridică a faptelor incriminate inculpaților S.Deviza, N.Hîncu și R.Ursu, nu pot fi reținute, acestea fiind declarative, deoarece este corectă determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvîrșite de inculpați și semnele componentelor infracțiunilor incriminate acestora.

Neîntemeiată a considerat instanța și afirmația avocatului, precum că declarațiile martorului A.Bolgari urmează a fi apreciate critic, pe motiv că acesta este dependent de droguri și alcool, dat fiind că o asemenea probă nu a fost prezentată nici în prima instanță, și nici în cea de apel.

De asemenea, instanța a conchis că sînt nefondate argumentele apărării, precum că organul de urmărire penală nu a prezentat probe pertinente, veridice care ar fi dovedit vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunilor incriminate, or dubiul judiciar a fost înlăturat, vinovăția inculpaților fiind dovedită pe deplin prin probe veridice, utile, pertinente și concludente, administrate în conformitate cu normele de procedură penală.

5. Împotriva hotărîrilor pronunțate au declarat recursuri ordinare inculpații S.Deviza, N.Hîncu și R.Ursu care, invocînd din temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1), pct.5), 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, motivînd că acuzarea nu a prezentat probe pertinente, utile și veridice, care ar dovedi vinovăția lor în comiterea infracțiunilor imputate; instanța de apel a dat citire declarațiilor părții vătămate I.Marian și ale martorului A.Bolgari, care sînt contradictorii, poartă un caracter subiectiv, fiind date cu scop de răzbunare, și nu puteau fi puse la baza sentinței de condamnare, ci urmau a fi apreciate critic;

examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa părții vătămate I.Marian, ceea ce contravine art.6 CEDO și practicii judiciare, potrivit căreia, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus urmează să fie audiate în instanța de apel, conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Recurenții în recursurile declarate invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.5), 6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești.

După cum rezultă din conținutul recursurilor, autorii acestora nu sînt de acord cu condamnarea lor – S.Deviza în baza art.328 alin.(1) și 309¹ alin.(3) lit.c) Cod penal, iar N.Hîncu și R.Ursu – în baza 309¹ alin.(3) lit.c) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția lor în săvîrșirea faptelor imputate.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpații, partea vătămată, martorii și actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea judecătorului că vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunilor imputate pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele părții apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpaților, a părții vătămate I.Marian, a martorilor A.Bolgari, S.Vizir, A.Zotov, V.Marian și actele cauzei - rapoartele de expertiză medico-legală nr.153/D din 21.07.2011 și psihiatrică nr.563,,a” din 24.10.2011, care sînt descrise în decizia instanței, și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui S.Deviza, N.Hîncu și R.Ursu, inclusiv vinovăția acestora, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă.

Astfel, instanța constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Afirmațiile recurenților, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele cauzei, și anume declarațiile părții vătămate I.Marian care sînt contradictorii, și a martorului A.Bolgari, care este dependent de droguri și alcool, punîndu-le la baza sentinței de condamnare, nu pot fi reținute ca temei de admitere a recursurilor, deoarece, ca probe, acestea sînt adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe conform legislației în vigoare, mai mult, recurenții nu au prezentat careva probe în confirmarea afirmațiilor sale nici în prima instanță, și nici în cea de apel. Cu atît mai mult că critica referitor la procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei și care deja a fost efectuată de două instanțe de judecată.

Trimiterea recurenților la faptul că instanța de apel a examinat cauza în lipsa părții vătămate fără citarea ei legală, prin ce au fost încălcate prevederile art.427 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, nu poate fi reținută, deoarece potrivit materialelor cauzei, partea vătămată I.Marian a fost citată în mod legal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a citației (f.d.121, 125, v.2), iar din procesul-verbal al instanței de apel din 17.05.2013, rezultă că inculpații și avocații au considerat posibilă examinarea cauzei în absența părții vătămate, și nu au avut careva obiecții la acesta (f.d.127, v.2). Totodată, instanța de recurs atestă că, potrivit art.412 alin.(5) Cod de procedură penală, neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărîrilor judecătorești contestate.

Pedeapsa este stabilită inculpaților cu respectarea prevederilor art.61, 75, 90 Cod penal, în limita sancțiunii normelor penale în baza cărora au fost declarați vinovați, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunilor comise, de toate circumstanțele atenuante și lipsa celor agravante, de persoana acestora, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu au fost judecați, prezența la întreținerea lor a copiilor minori.

Totodată, Colegiul penal atestă că, potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, a fost abrogat art.309¹ Cod penal, care prevedea pedeapsa închisorii de la 5 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, indicii calificativi ai acestei norme penale regăsindu-se în art.166¹ alin.(3) Cod penal – tortura, tratamentul inuman sau degradant, introdus tot prin aceeași Lege, care prevede pedeapsa închisorii de la 6 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 8 la 12 ani. Prin urmare, reieșind din prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, legea data înăsprește pedeapsa și înrăutățește situația inculpaților, astfel nu are efect retroactiv.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de inculpați, urmînd a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrilor atacate.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de inculpații Deviza Sergiu, Hîncu Nicolae și Ursu Radu, împotriva sentinței Judecătorei Hîncești din 04 aprilie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2013 în propria lor cauză penală, cu menținerea hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti